БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 256 (6185)
ДЕКАБРИИН 22
ПЯТНИЦА
1950 он

Сэн 20 мунгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составые баталха тухай

«Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 36-дахи ба 37-дохи статьянуудые үндэһэ болгон, Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссие общественнэ организацинуудай ба ажалшадай обществонуудай иимэ түлөөлэгшэдэй составтайгаар баталха гэбэл:

һунгуулиин Центральна комиссиин түрүүлэгшэ **Сампилов Цыренжап Сампилович**—Бурят-Монголой АССР-эй советскэ уранзураашадай Союзһаа,

һунгуулиин Центральна комиссиин түрүүлэгшын орлогшо **Помулева Павла Прокопьевна**—МТС-үүдэй ба газартаряалангай органуудай хүдэлмэришэд болон албахаагшадай Областной профессиональна организациһаа,

һунгуулиин Центральна комиссиин секретарь **Петухов Петр Михайлович** — Улан-Удын городской коммунистическэ партийна организациһаа.

һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүд:

Ким Иннокентий Алексеевич—политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй Областной профессиональна организациһаа,

Гергесов Афанасий Константинович—Областной комсомольско организациһаа,

Конева Наталья Ефимовна — Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудһаа,

Прокофьев Федор Прокопьевич—Армида Туһалха һайндуранай Обществын (ДОСАРМ) Республиканска Комитедһээ,

Ганжурова Даба Цыбыкдашиевна—Иволгын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудһаа,

Византийская Варвара Павловна — эхин ба дунда һургуулиин хүдэлмэрилэгшэдэй Областной профессиональна организациһаа.

Яптуев Даши Шойдонович—Улан-Удын шэлэй механизированнэ заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө,

Сандакова Дарья Шагдаровна—Ленинэй орденто Улан-Удын паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө,

Макарова Тамара Ивановна—Курбинска МТС-эй хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай коллективһэ,

Соседенко Николай Прокопьевич—Улан-Удэ станциин депогой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдһөө.

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ город, Соведүүдэй байшан. 1950 оной декабриин 21.

Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулганууд

Түрүү мичуринска наука ба үнэр, тогтууритай ургаса хуряадаг практигуудай баян дүй дуршэл хадаа газартаряалангай хуушарһан арга дуршэлнүүдые үндэһөөрнь хубилгаа. Научна үндэһэ һуури дээрэ түшэглэһэн колхозно культурна газартаряалангай системэ дотор үбэлэй агротехническэ хэмжээнүүд угаа ехэ удхашанартай байна. Үбэл хадаа үндэр баян ургасын үндэһэ һуури табиха үе мүн.

Үндэр ургаса хуряалгын нэгэн шухала услови хадаа газарай хүрьһэндэ нютагай ба минеральна үтэгжүүлгэнүүдые оруулга болоно. Тэрээнһээ гадна, һүүлэй жэлнүүдтэ намарай тарияанда нэмэлтэ тэжээл улам ехэ хэмжээтэйгээр үгтэдэг боложо, тарияанай ургасые нилээд дээшэлүүлнэ. Нэмэлтэ тэжээл болгогдохо үтэгжүүлгэ мүн лэ үбэлэй үедэ бэлэдхэгдэхэ ёһотой.

Полинууд дээрэ үтэгжүүлгэ гаргалгын шухала байһаниие республикын олон колхозууд зүбөөр ойлгожо, энэ хүдэлмэриие мүнөө амжалтатайгаар ябуулжа байна. Жэшээнь, Кабанскын аймагай колхозуудай полинууд дээрэ мүнөө 12 мянган ашаа наг шэбхэ гаргагдаад байха юм. Закаменай аймагай колхозууд 10 мянган ашаа наг шэбхэ полинууд дээрээ гаргаа. Энэ хүдэлмэри мүн Байкало-Кударын, Хэжэнгын, Хориин ба Түнхэнэй аймагуудта амжалтатайгаар ябуулагдажа байна.

Гэбэшье, зарим нютагуудта энэ шухала хэрэгтэ хүсэд анхарал хандуулагданагүй. Курумканай ба Ториин аймагай колхозууд полинууд дээрээ наг шэбхэ зөөжэ эхилээдүй. Кяхтын, Яруунын, Иволгын, Кударын ба Мухаршэбэрэй аймагуудта энэ хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнхэй. Кяхтын аймагай бүхы колхозууд үбэлэй эхинһээ хойшо оройдоо 900 ашаа наг шэбхэ полинууд дээрэ гаргаһан байха юм. Кяхтын аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын таһагай даагша нүхэр Хороших энэ шухала хэрэгые өөрөө бүтэхэдэнь орхижорхиһон байна.

Энэ жэлдэ минеральна үтэгжүүлгэ урда жэлнүүдэйхиһээ үлүү ехэ хэмжээтэйгээр манай республикада асарагдаа. Энэ үтэгжүүлгэ худалдан абахынь тулада гүрэн болбол колхозуудта мүнгэнэй ссуда ехээр үгэнэ. Гэхэтэй хамта, аймагуудай хүтэлбэрилхы органуудай анхараагүй дээрэһээ олон колхозууд гүрэнэй энэ ехэ туһаламжые хэрэглэжэ шадаагүй. Гансахан Бичүрын аймагай колхозуудта 700 тонно минеральна үтэгжүүлгэ таһалагдаһан болобошье, тэрэнэйнгээ миил 130 тонные абаһан байха юм. Тинхэдэ Кударын, Ториин ба Закаменай аймагуудай колхозууд нэгэшье тонно минеральна үтэгжүүлгэ абаагүй.

Иимэ байдал саашадаа ябашье тэсэшэгүй. Аймгүйсэдкомуудай хүдөө ажахын таһагууд болбол колинууд дээрэ наг шэбхэ гаргаха тушаа даабаринуудые колхозууд ба бригадануудта ойрын үдэрнүүдтэ хүргэхэ, энэ хүдэлмэридэ колхозуудай хүсэд хэмжээнэй хүдэлмэришэ хүсэ ба мори унаа гаргаха ябадал туйлаха ёһотой.

Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудай системэ соо саһа тогтоолго шухала һуури эзэлнэ.

Энэ хэмжээ-ябуулгын шухала байһаниие зүбөөр ойлгожо, Заиграйн, Кабанскын, Хэжэнгын аймагуудай олон колхозууд полинууд дээрээ саһа шадаал һаа ехээр тогтоохые оролдоно. Гэхэтэй хамта, Закаменай, Курумканай, Мухаршэбэрэй, Ториин ба Хориин аймагуудта саһа тогтоолгын хүдэлмэри огто ябуулагданагүй.

Мүнөө саһанай һалхинда хиидэшоогүйдэ, жэгдэ һайнаар хэбтэжэ байха үедэнь, саһа тогтоолгын хүдэлмэриие хаа хаанагүй эхилхэ шухала. Полинууд дээрэ шүргэнүүдые ба саһа тогтоолгын бусадшье хаалтануудые тодхолгые нэгэшье үдэр таһалдуулжа болохогүй. Тарияанажалай бригада бүхэндэ саһа тогтоолгын даабаринуудые хүргэхэ хэрэгтэй. Наг шэбхэ шэрэлгэ, үнэһэ ба шубуунай аргал сутлуулга дээрэ, саһа тогтоолго дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудые ондоо ажалда элсүүлжэ болохогүй.

Үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые амжалтатайгаар дүүргэлгэ болбол тэрэниие хүдөө ажахын органуудай ба агрономическа персоналай хэрзэргэ хүтэлбэрилһэнһөө түбхын түрүүндэ дулдыдаха байна. Агроном болбол үндэр ургасын түлөө тэмсэлэй эмхидхэлшэ байха ёһотой. Наг шэбхэ зөөлгэ ба минеральна үтэгжүүлгэ худалдан абалга, тэдэниие хүрьһэндэ оруулхын тула бэлэдхэлгэ, мүн тэрэшэлэн саһа тогтоолго хадаа агрономой үдэр бүриин хиналта доро байха зэргэтэй

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадуудые дэбжүүлгэ

Политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай ЦК-гэй Президиум нүхэд М. Ф. Шкирятовые ба И. Т. Виноградовые һунгуулиин Центральна комиссиин составта оруулхаар һанамжалан дурадхаба

Политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай Центральна Комитедэй президиумэй заседани РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадуудые дэбжүүлгэдэ зорюулагдан, декабриин 19-дэ болобо.

Заседани нээхэ зуураа, профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ нүхэр Р. Г. Трофименко болбол Российска Федерациин Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд РСФСР-эй Верховно Соведэй Указаар 1951 оной февралиин 18-да хэгдэхээр зарлагдаа гэжэ тэмдэглэбэ. СССР-эй Конституциин ёһоор бүхы партийна, профсоюзна ба олониитын бусад организацинууд һунгуулиин комиссинуудта өөһэдынгөө кандидадуудые дэбжүүлхэ эрхэтэй байна. Большевистскэ партиин ба советскэ арадай үнэн хүбүүн, политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай гэшүүн нүхэр **М. Ф. Шкирятовые** РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта дэбжүүлхые нүхэр Трофименко дурадхаба.

Нүхэр Шкирятовые партийна ба гүрэнэй элитэ ехэ ажал-ябуулагша гэжэ харуулаад, нүхэр Трофименко энэ дурадхал дэмжыт гэжэ гуйба.

Профсоюзай ЦК-гэй культурно-олониитын таһагые даагша нүхэр А. Я. Бобылев ба профсоюзай ЦК-гэй үйлэдбэриин таһагые даагша нүхэр А. А. Копылов гэгшэд нүхэр Шкирятовай кандидатурые халуунаар дэмжэбэ.

Иимэ тогтоол нэгэн һаналаар абтаа гэбэл:

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 36-дахи статьятай зохилдуулан, СССР-эй политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзһаа нүхэр Матвей Федорович Шкирятовые РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидат болгон дэбжүүлхэ.

Тэрэниие РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха.

* * *

Профсоюзай ЦК-гэй секретарь нүхэр М. А. Соловьев олониитын политическэ хүдэлмэрилэгшэ **И. Т. Виноградовые** РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидат болгон дэбжүүлхэ дурадхал оруулаа. Профсоюзай Московско областной комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Л. С. Пряничников ба профсоюзай ЦК-гэй эмхидхэлэй таһагые даагша нүхэр Г. П. Никитский гэгшэд энэ дурадхалые дэмжэбэ.

Профсоюзай ЦК-гэй Президиум иимэ тогтоол абаа гэбэл:

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 36-дахи статьятай зохилдуулан, нүхэр Иван Тихонович Виноградовые СССР-эй политико-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзһаа РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидат болгон дэбжүүлхэ.

Тэрэниие РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха.

Нүхэр Н. А. Российский—„Калибр“ заводой коллективһээ кандидат

«Калибр» заводой коллективэй хамтын суглаан хадаа РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта нүхэр **Николай Алексеевич Российскиин** кандидатурые дэбжүүлхэ ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ тогтообо.

Профессор А. К. Шарова—СССР-эй наукануудай Академиин Уральска филиалай коллективһээ кандидат

СВЕРДЛОВСК, декабриин 19. (ТАСС). СССР-эй наукануудай Академиин уральска филиалай эрдэмтэдэй, научна хүдэлмэрилэгшэдэй, хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай хамтын суглаан РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэ ябадалда зорюулагдан, мүнөөдэр болобо.

Нэгэн һаналаар абаһан шиидхэбэри соогоо суглаанда хабаадагшад болбол РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта нүхэр **А. К. Шаровае** кандидат болгон дурадхаһан ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйһан байна.

Казаниин ажалшад академик А. Е. Арбузовай кандидатурые дэбжүүлээ

Профессиональна союзуудай Татарска областной Соведэй президиум РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта академик **Александр Ерминингельдович Арбузовые** кандидат болгон дэбжүүлхэ ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

Колхозно Кубаниин түлөөлэгшэ

Калининай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин (Кубань) колхознигуудай хамтын суглаан РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта колхозой түрүүлэгшэ Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр **Петр Никитович Стратиенкые** кандидат болгон дэбжүүлхэ ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

ДОСАВ-эй ЦК нүхэр Н. П. Каманинай кандидатурые һанамжалан дурадхаба

«РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгалтанууд тухай Дүримэй» 36-дахи статьятай зохилдуулан, авиацида туһалха һайндуранай обществын (ДОСАВ) Бүхэсоюзна Соведэй Центральна Комитет болбол РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта ДОСАВ-эй ЦК-гэй түрүүлэгшэ Советскэ Союзай Герой, авиациин гвардиин генерал-лейтенант **Николай Петрович Каманиние** дэбжүүлхэ ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

Профессор С. И. Ворончихин—профессиональна союзуудай Удмуртска областной Соведһээ кандидат

ИЖЕВСК, декабриин 19. (ТАСС). Республикын профсоюзна хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдтэй хамтадаа болоһон, Удмуртска облпрофсоведэй Президиумэй заседани хадаа РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта профессор **С. И. Ворончихиние** дэбжүүлхэ ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

Нүхэр Т. Н. Хренников—СССР-эй советскэ композиторнуудай Союзһаа кандидат

СССР-эй советскэ композиторнуудай Союзай секретариат болбол РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта **Тихон Николаевич Хренниковэй** кандидатурые дэбжүүлхэ ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ тогтообо.

Модо отологшо А. П. Лапшин—Коми АССР-эй профсоюзна организацинуудһаа кандидат

Профессиональна Союзуудай Коми областной Соведэй пленум хадаа РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта Сысольско леспромхозой модо отологшо **А. П. Лапшиние** дэбжүүлхэ ба тэрэниие һунгуулиин Центральна комиссиин гэшүүн болгон баталхыень РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумые гуйха гэжэ тогтообо.

БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадуудые дэбжүүлгэ

* *

Солото басагаяа дэбжүүлбэ

Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадуудые дэбжүүлгэ манай республика дотор эхилбэ.

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай суглаан боложо, тэрээн дээрэ инструментальна цехын мастер нүхэр Сороченко түрүүлжэ үгэ хэлэбэ.

Манай республикын засагай Верховно органдо һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта өөрынгөө түлөөлэгшые эльгээхэ зол манай заводой коллективтэ тудаба, — гэжэ тэрэ хэлэнэ. — Инструментальна цехын фрезеровщица Дарья Шагдыровна **Сандаковагай** кандидатурые би дэбжүүлнэб. Дарья Шагдыровна манай заводто 14 жэлдэ хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа заводой түрүү стахановка мүн. Нүхэр Сандакова дайнай хойто тээхи табанжэлэй эхинһээ хойшо 11 жэлэй нормо дүүргээ. Дарья Шагдаровна өөрынгөө эрдэм мэргэжэлые ба баян дүй дуршалые залуушуулда дуратайгаар дамжуулан үгэдэг. Тэрэ хадаа өөрынгөө ажалай дуршалда хэдэн арбаад залуу хүдэлмэришэдые һургаа. Нүхэр Сандакова общественнэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Тэрэниие декабриин 17-ной үдэр ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй депутадаар бидэнэр һунгаабди.

Нүхэр Сандаковагай кандидатурые паровозо-механическа цехын начальник нүхэр Балакиров, техническэ хиналтын таһагай бракёр нүхэр Колмакова, паровозо-хабсаралгын цехын стахановец нүхэр Шаталов ба бусад халуунаар дэмжээ.

БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта нүхэр Д. Ш. Сандаковае дэбжүүлхэ гэһэн тогтоол нэгэн һаналаар абтаһан байна.

И. Комиссаров.

* *

Шэлэй заводойхидой суглаанһаа

Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба албахаагшадай олон зоной хабаадалгатай суглаан декабриин 19-дэ болобо. Заводой ширпотребэй цехын мастер нүхэр Брун үгэ абаад, БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта заводойнгоо коллективэй зүгһөө эрхим стахановец—шэл отологшо Даши Шойдонович **Яптуевай** кандидатурые дэбжүүлбэ.

Нүхэр Яптуев 1932 онһоо хойшо тус заводто хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа жиирэй хүдэлмэришэнһөө үндэр мэргэжэлтэ хүрэтэрөө ургаа. Нүхэр Яптуев общественнэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаададаг. Улан-Удын городской Соведэй депутадаар хоёрдохёо һунгагдаад байна.

Суглаан болбол нүхэр Яптуевай кандидатурые халуунаар дэмжэжэ, тэрэниие БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ тогтоогоо.

И. Спиридонов.

Түрүү агроном

Заиграйн аймагай Курбын МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай хамтын суглаан боложо, БМАССР-эй Верховно Соведтэ һунгаха һунгуулиин Центральна комиссиин составта кандидадые дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсээ.

МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Ц. Сандаков үгэ абажа, МТС-эйнгээ ахалагша агроном Тамара Ивановна **Макаровагай** кандидатурые һунгуулиин Центральна комиссиин составта дэбжүүлбэ. Нүхэр Макарова өөрынгөө хүдэлмэридэ оролдосо ехэтэйгээр хандадаг, колхозуудай үндэр ургаса туйлахын түлөө тэмсэдэг. Тэрэ болбол Заиграйн аймсоведэй депутадаар декабриин 17-до һунгагдаһан байна. Нүхэр Макарова үнэн сэхэ ажалаараа колхознигуудай дунда хүндэтэй болонхой.

Д. Ринчино.

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ III ПЛЕНУМЭЙ ШИИДХЭБЭРИИЕ ШУУД ДҮҮРГЭХЭ

ВКП(б)-гэй Мухаршэбэрэй айкомой V пленум

ВКП(б)-гай Мухаршэбэрэй айкомой V пленум hаяхан болобо. Пленум болбол «Колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байhан ба тэрэнние hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» гэhэн ВКП(б)-гэй Обкомой III пленумэй шиидхэбэриие зүбшэн хэлсээ.

Тус асуудалаар ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Г. Т. Мурчин элидхэл хээ. Элидхэлшэ болбол аймагай колхозуудай эхин парторганизацинуудай хүдэлмэри тухай хэлэхэ зуураа, партидоторой ба ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ шухала анхаралаа саг үргэлжэ хандуулдаг, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ, тэдэнэй культурые дээшэлүүлхэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэдэг парторганизацинууд манай аймаг дотор үсөөн бэшэ бии болоо гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Жэшээлхэдэ, Зандинай сомоной Кировэй нэрэмжэтэ колхозой эхин парторганизацие (секретаринь нүхэр Н. Алексеев) абаад үзэе. Тус парторганизаци болбол ВКП(б)-гэй 16 гэшүүдые нэгэдүүлдэг. Коммунистнуудынь артелиин ажахын гол hалбаринуудта — малажал, таряанжал ба барилга дээрэ хубаарилан табигданхай. Эндэ партийна суглаанууд саг үргэлжэ үнгэргэгдэжэ, олон янзын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг байха юм. Жэшээлхэдэ, байгша он соо коммунистнуудай партийна hуралсал тухай, малшадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар коммунистнуудай зорилгонууд, колхозниг(ууд)ай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриин ябаса тухай ба бусад олон асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэhэн байна.

Тус парторганизациин бюро болбол партсуглаануудта бүхы коммунистнуудай хабаадалгатайгаар эртээнhээ хойшо бэлэдхэдэг юм. Тиихэдэ, суглаанууд дээрэ табигдаhан асуудалнуудые коммунистнууд эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэдэг, партийна организациин хүдэлмэридэ ба зарим коммунистнуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые большевистскээр шүүмжэлжэ, тэдэнние усадхахые талаар зохистой хэмжээнүүд дары түргэнөөр абтадаг байна.

Тус парторганизациин анхаралгүй оролдолгын ашаар, энэ колхоз ажахын ба политическэ кампанинуудые амжалтатайгаар шиидхэдэг юм. Кировэй нэрэмжэтэ колхоз энэ жэл малдаа бардам хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлэдхээд, малайнгаа үбэлжэлгые амжалтатайгаар үнгэргэжэ байна. Мүн адууhа малай типовой хэдэн олон барилганууд зоотехническэ заабариин ёhоор баригдаhан байха юм. Гадна, таряа хуряалта ба гүрэндэ таряа тушаалгын хүдэлмэри амжалтатайгаар үнгэргэhэн байна. Энээнэй эсэстэ тус колхоз аймаг дотороо түрүү зэргэдэ гаранхай.

Мүн Сагаан-Шулуутайн сомоной Сталинай, Ленинэй нэрэмжэтэ ба «Победа» колхозуудай партийна эхин организацинуудта партидоторой хүдэлмэри муу бэшээр табигданхай.

Гэхэтэй хамта, аймагай колхозно олон парторганизацинуудай хүдэлмэридэ ехэ дутагдалнууд бии. Никольско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Юрченко) 44 коммунистнуудhаа бүридэнхэй. Тиин энэ парторганизацида партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри муугаар табигдаhан байна. Эндэ партийна суглаанууд хаа яа зарлагдахадаашье, бэлэдхэлгүйгөөр, идейно-политическэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг, олон коммунистнууд суглаанда хабаадалсадаггүй, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл багаар хэгдэдэг байна. Ажахын шиидхэхы hалбаринуудта коммунистнуудаа зүбөөр хубаарилан табижа шадаагүй байhаар.

Мүн тэрэшэлэн Зандинай сомоной «Комсомол» колхозой партийна эхин организациин партбюрогой хүдэлмэри доодо хэмжээндэ ябуулагдана. Эндэ партийна суглаанууд бэлэдхэл муутайгаар үнгэргэгдэдэг ушарhаа зарим коммунистнууд суглаанда эдэбхи багатайгаар хабаадалсанад. Жэшээлхэдэ, тус парторганизациин коммунист нүхэр Цыренов 1950 ондо болоhон партийна суглаанууд дээрэ нэгэшье удаа үгэ хэлээгүй байха юм. Олохон коммунистнуудынь газетэ ба журналнуудые захидаггүй, ба уншадаггүй байна.

Мүн партидоторой хүдэлмэри муугаар ябуулдаг парторганизацинуудай тоодо Сутайн сомоной Сталинай, Октябриин сомоной «Шэнэ Байдал», Суулгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай парторганизацинууд оролсоно.

Асуудал тушаа нэн түрүүн үгэ абаhан ВКП(б)-гэй айкомой гэшүүн, Сутайн долоонжэлэй hургуулиин багша Д. Д. Дашиев болбол Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой зарим коммунистнууд политическэ хэмжээгээ дээшэлүүлхын хойноhоо оролдоногүй гэжэ шүүмжэлбэ. Политhуралсалай эхилhэн сагhаа хойшо эндэ оройдоол 3 занятин үнгэргэгдөө. ВКП(б)-гэй айкомой бюро энэ парторганизациин байдалые мэдэжэ байбашье, ямаршье туhаламжа үзүүлдэггүй гэжэ нүхэр Дашиев тэмдэглэбэ.

—Партиин айкомой секретарьнууд партийна суглаанууд дээрэ үсөөн байлсадаг. Суглаануудай идейнэ ямар хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг тухай анхаралаа багаар хандуулдаг, — гэжэ Хонхолойн сельсоведэй «Искра» гэжэ томодхогдоhон колхозой парторганизациин секретарь нүхэр Путинцев хэлээ.

Хонхолойн МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшо нүхэр Ганус үгэ хэлээ. — Колхозно партийна организацинуудые хүтэлбэрилхэ ябадалда нилээдгүй дутагдалнууд бии. Партиин айкомой хүдэлмэрилэгшэд парторганизацинуудай партидоторой хүдэлмэридэ гол анхаралаа хандуулхын орондо, ехэнхидээ ажахын асуудалнуудые шиидхэлгээр хүдэлмэреэ хизаарладаг байна, — гэжэ тэрэ тэмдэглэбэ.

Элидхэл тушаа хамтадаа 15 хүн үгэ хэлээ. Үгэ хэлэгшэдэй олонхинь партидоторой хүдэлмэриие hайжаруулха, комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилгэеэ дээшэлүүлхэ шухала байhание тэмдэглээ. Пленум болбол зүбшэн хэлсэhэн асуудалаараа дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

Заиграйн аймагай партийна активай суглаан

Заиграйн аймагай партийна активай суглаан боложо, «Колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байhан ба тэрэние hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» ВКП(б-)гэй Обкомой III пленумэй хүдэлмэриин дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэв. Энэ асуудалаар партиин айкомой секретарь нүхэр Черных элидхэл хээ. Партиин Обкомой пленум дээрэ энэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ областной партийна организациин ажабайдалда ехэхэн удхашанартай. Энэ хадаа манай бүхы амжалтануудай үндэhэ hуури—партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэринүүдэй асуудалда партийна организацинуудай анхаралаа ехээр табидаг болоhоние гэршэлнэ,—гэжэ элидхэлшэ тэмдэглээ.

Аймагай партийна эхин организацинууд hүүлэй үедэ партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие зарим тэды hайжаруулаа. Колхозно зарим партийна организацинууд колхозуудай правленинүүдэй ажал-ябуулгые хинаха эрхээ бэелүүлдэг, партийна суглаанууд дээрэ колхозуудай правленинүүдэй түрүүлэгшэнэрэй ба бусад хүтэлбэрилэгшэдэй тоосоонуудые оло шагнадаг, колхозуудайнгаа ажахын хүгжэлтын ба культурын дэбжэлтын гол асуудалнуудые зүбшэн хэлсэдэг болоhон байна. Эдэ организацинуудай тоодо,—гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ, — Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци ороно. Энэ партийна организаци 27 коммунистнуудhаа бүридэнэ. Партийна суглаануудынь хаhа саг соогоо үнгэргэгдэдэг. Суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг асуудалнууд эртээнhээ hайнаар бэлэдхэгдэдэг. Тиимэhээ суглаан дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл үргэнөөр боложо, партийна бюрогой, колхозой правлениин ба тэрэнэй хүтэлбэрилхы хүдэлмэришэдэй, коммунистнуудай хүдэлмэриин дутуу дундануудые элирүүлдэг байна. Суглаанууд дээрэ партийно-политическэ, мүн тэрэшэлэн ажахын хүдэлмэринүүдэй шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг. Олонхидоо эдэ суглаанууд дээрэ тодо hонор шиидхэбэринүүдые гаргагдадаг байна. Абтаhан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгалга hайнаар эмхидхэгдэнхэй. Бүхы коммунистнуудынь колхозно үйлэдбэриин шиидхэхы участогууд дээрэ зүбөөр хубаарилан табигданхай.

1950 ондо партийна организациин үүсхэлээр колхоздо зоотехническэ дүрбэн типовой байранууд баригданхай. Тус артель энэ жэлдэ малай үбэлжэлгые урда жэлнүүдэйхидэ орходоо бүри эмхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Колхоздо ажалай эмхидхэлгэ hайнаар табигданхай.

1950 оной июлиин 19-дэ тус партийна организациин тоосоое шагнахадаа ВКП(б)-гэй Обкомой гаргаhан тогтоол энэ партийна организациин амжалтатайгаар хүдэлмэрилхэ ябадалда нилээд туhалhан байна. Теэд, манай аймагта иимэ парторганизацинуудай үсөөн байhаниинь гэмшэлтэй. Партийна зарим организацинууд партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие тооногүй. Аймаг соо 62 партийна эхин организаци бии. 1950 оной турша соо 17 парторганизацида 1-hээ 5 хүрэтэр, 34 организацида 5-hаа 10 хүрэтэр партсуглаанууд үнгэргэгдэhэн байна. Эдэ суглаанууд дээрэ партидоторой хүдэлмэриин ба артельнэ ажахын хүгжэлтын перспективнэ асуудалнууд үсөөн хэлсэгдэhэн байна. Суглаанууд хадаа бэлэдхэл багатайгаар, идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэнэ. Тэдээн дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл hулаар хэгдэнэ. Шиидхэбэринүүд ба протоколнууд обор тулюураар бэшэгдэдэг байна. Жэшээлхэдэ, «III Интернационал» колхозой, мүн Ленинэй нэрэмжэтэ (Ацагад) колхозой партийна организацинуудта иимэ ябадал үзэгдэнэ.

Эдэ баримтанууд зарим партийна организацинуудта шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ иимэ хайша хэрэгээр хандадаг байhые гэршэлнэ. Зарим партийна организацинуудай муугаар хүдэлмэрилhэн дээрэhээ ажахын зорилгонууд hулаар дүүргэгдэдэг байха юм. Малажалые хүгжөөхэ түсэбые дүүргэхын орондо аймагай колхозуудта мал гарзалагдаха ябадал үзэгдэнэ. 1950 оной зүбхэн ноябрь hара соо 89 толгой эбэртэ бодо мал үхөө. Аймагай колхозуудта үрhэ хааха түсэб оройдоо 45 процент дүүргэгдээд байна. Агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые олонхи колхозууд эхилээгүй байhаар.

Иимэ байдалай гол шалтагаан юунhээб гэхэдэ, аймагай партийна организациин партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие hулаар ябуулhанhаа болоно. Колхозуудай олонхи партийна организацинууд партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриие колхозуудай урдэ табигдажа байhан ажахын зорилгонуудые бэелүүлхэ ябадалтай холбоногүй.

Партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин горьтойнууд дутуунууд юуб гэхэдэ, ВКП(б)-гэй айком хадаа эхин организацинуудые hулаар хүтэлбэрилнэ. Айкомой хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта гарахадаа олонхи ушарта ажахын асуудалнуудта hонирхоод лэ бусадаг байна. Мүн айком хадаа партийна организацинуудай секретарьнуудай семинарнуудые үсөөн үнгэргэнэ.

Саашань элидхэлшэ болбол аймагай партийна организациин урда зорилго табяа. Ажахын ба культурын хүгжэлтэдэхи амжалтануудай үндэhэн хадаа hайнаар табигдаhан партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри болоно. Колхоз, предприяти ба эмхи зургаан бүриин хүдэлмэриие саашадань hайжаруулха ябадал парторганизацинуудай хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлгэhээ, кадрнуудые зүбөөр шэлэн оложо, хубаарилан табилгаhаа ба хүмүүжүүлгэhээ, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые дэлгэрүүлгэhээ саха дулдыдаха байна.

Удаань элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэнүүд болоо. Активай суглаанда хабаадагшад партиин Обкомой III пленумэй шиидхэбэриие халуунаар hайшааха зуураа, тэрэние шууд бэелүүлхэ тухай хэлэhэн байна. Мүн тэдэнэр коммунистнуудай политическэ hуралсал эмхидхэлгын дутуунуудые, партийна организацинуудай ба партиин айкомой зүгhөө комсомольско организацинуудые hулаар хүтэлбэрилдэг байhые тэмдэглээ.

Тус суглаан «Колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байhан ба тэрэние hайжаруулха хэмжээнүүд тухай» ВКП(б)-гэй Обкомой III пленумэй шиидхэбэриие бэелүүлхэ тухай дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абаа.

Ленинэй орденто ПВЗ-гэй паровозо-механическа цехын эрхим токарь Леонид Силкин нютагай Советүүдтэ hунгаха hунгалтануудай хүндэлэлдэ стахановска вахтада жагсаад, үндэр бүтээсые туйлаа. Энэ нүхэр станогойнгоо эрьесынь түргэдхэн нормоёо 400 процентhээ дээшэ дүүргэдэг. Зураг дээрэ: токарь Силкин ажаллажа байна.

М. Минеевэй фото.

Республикын нютагай промышленностиин предприятинуудта

Жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ

БМАССР-эй эдеэ хоолой промышленностиин предприятинууд жэлэйнгээ түсэбые 100 процент дүүргэжэ, нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудай үдэрые угтаба.

Тус промышленностиин олон предприятинууд жэлэйнгээ түсэбүүдые холо үлүүлэн дүүргээ. Тэдэнэй тоодо Улюнска, Больше-Куналейскэ, Песчанске, Унэгэтэйска ба Хоринско тээрмэнүүд, Баргажанай ба Тарбагатайн аймагуудай эдеэ хоолой комбинадууд, Улан-Удын пивын завод оролсоно. Жэлэйнгээ түсэбые 173,7 процент дүүргэhэн Песчанска тээрмын коллектив hунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрhэн мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлээ.

800.000 түхэригэй продукци

Улан-Удын промкомбинадай коллектив жэлэйнгээ үйлэдбэриин түсэбые бүри ноябрь hара соо дүүргээд, жэлэй эсэс хүрэтэр миллион түхэригэй продукци гаргаха гэжэ шиидэhэн юм. Тэдэнэр энэ хүсэлөө хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна. Мүнөө зарим предприятинуудынь абаhан уялгаяа болзорhоонь урид үлүүлэн дүүргэнхэй. Жэшээлхэдэ, сабхиин № 1 ба 4-дэхи мастерскойнууд уялгануудаа үлүүлэн дүүргэhэн байха юм. Мүн бусад мастерскойнууд түсэбөө амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Иигэжэ тус промкомбинат нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудай үдэрые түсэбhөө гадуур 800 гаран мянган түхэригэй продукци үйлэдбэрилэн гаргажа угтаа.

Хориин мелпищекомбинатта

Хориин аймагай мелпищекомбинадай коллективэй гэшүүд нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтануудай хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, энэ үдэр хүрэтэр жэлэйнгээ түсэбhөө гадуур 15 мянган түхэригэй эрхим шанартай продукци гаргахабди гэhэн уялга абаа hэн. Тиигээд, тус коллективэйхид хэлэhэн үгэдөө хүрэжэ, декабриин 15-да 18 мянган түхэригэй эрхим шанартай продукци үйлэдбэрилэн гаргаба.

П. Ринчинов.

Түлишын алмалта

Мысовскэ депогой машинистнуудай бригадануудай мүрысөөндэ нүхэд Щедринэй ба Барташовой бригаданууд илгарна. Эдэ бригаданууд үйлэдбэриингөө түсэб үлүүлэн дүүргэхэhээ гадна, түлишын алмалта ехээр хэнэ. Нүхэр Барташовой бригада hүүлэй hарада поездын техническэ гүйлгын түсэбые горьтойхоноор үлүүлжэ, 5 тонно 139 килограмм түлишэ алмаба. Тэрэшэлэн нүхэр Щедринэй бригада 3370 килограмм түлишэ алмаhан байха юм.

Президент Трумэнэй шэнээр хэлэhэн үгэ тухай

Президент Трумэн hаяхан радиогоор үгэ хэлэжэ, шэнэ мэдүүлгэ хэбэ. Тиихэдэ Америкын Холбоото Штадууд дотор «онсо байдал» тогтоохо тухай соносхоо.

Трумэнэй хэлэhэн үгые сэрэгэй галзууралгын шэнэ аашэ гэхэhээ ондоогоор сэгнэжэ болохогүй байна.

США дотор «онсо байдал» тогтоохо шухала болоhон ушар халаа Америкын Холбоото Штадуудта ба американецуудай гэр байрануудташье «ехэ аюул тохёолдохоёо байhан» ябадалаар тайлбарилагдана гэжэ, Трумэнэй хэлэhэн үгэhөө ойлгохоор болоно. Американскэ территориdо мэнэ гэhээр сүмэрэн орохоёо байгаа дайсанай арминууд США-гэй хилэнүүдтэ байhан мэтээр, портнууд ба эрье шадарай городуудые мэнэ—мэнэ буулахаяа байгаа дайсанай эскадрнууд США-гэй эрье шадар сугларуулагдаhан шэнгээр hанахаар болоно. Гэбэшье, үнэндөө США-гэй амгалан байлгада хэншье аюул тохёолдуулаагүй, тохёолдуулжа байнагүй гэжэ багахан ухибүүншье мэдэхэ.

Хэрэг ушарынь тон ондоо байха юм. Юуб гэхэдэ, американскэ дивизинүүд Корея худар добтолон ороод, кореецуудай гэр байрануудые hандарган, корейскэ арадай амгалан байдалда ба национальна оршон байлгада аюул тохёолдуулаа. Американскэ империалистнууд Хитадай Тайван аралые булимтараад, Хитадай арадай республикын территориин аюулгүй байлгые эбдэнэ. Американскэ агаарай сэрэгэй хүсэнүүд Хитадай хилэнүүдэй ойроо хүртэшэгүйе эбдэнэ. Эдэ бүгэдэ хадаа Америкын Холбоото Штадуудай хилэhээ хэдэн мянган милиин газарта боложо байна бшуу.

Өөрынгөө политикые хэрбээ онсо хэмжээ-ябуулгануудай туhаламжаар лэ бэелүүлхэ байгаа hаа, Америкын мүнөөнэй зонхилогшодой хэрэгүүдынь муу болонхой гээшэ!

Кореядахи уршагта аашын буруутагша хадаа Трумэнэй, Макартурай, Гарриманай, Беннонэй, Ачесонай политикада дурагүйтэхэ ябадал США дотор улам ехээр үүсхээ. США-гэй гадаадын политикые хубилгаха гэhэн үгэнүүд бүри шангаар хэлэгдэдэг болонхой. «Манай политика халаа, — гэжэ Англида байгаад бусаhан американскэ посол Кеннеди мэдүүлнэ,—мүнөө политическэ ба моральна талаараа панхаруудтаа». «Кореядэ манай политика буруутаад, иимэ ехэ урагшагүйдэлгэдэ гадаадымнай политикын ороод байхаданиь, биднэние эдэ бэрхэшээлнүүдтэ хүргэhэн бүхы процессүүдые номгоноор хубилгаха саг ерэжэ байна» гэжэ «Крисчен сайенс монитор» газетын шэнжэлэгшэ Харш бэшэнэ.

Советскэ Союз эб найрамдалда дурагүй политика ябуулжа байhан хэбэртэйгээр мэдүүлжэ Трумэн хадаа өөрынгөө агрессивнэ политикые, «онсо байдал» тогтоохон ябадалаа зүбтүүлхэ гэhэн толюур hэдэлгэ гаргана. СССР хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхые, гүрэнүүдэй хоорондо нормальна хэлсээ хэжэ уласхоорондын бүхы проблеманүүдые шиидхэхэ гэжэ хүсэhэн ба хүсэдэгынь бүгэдэндэ мэдээжэ. Советскэ сэрэгүүд бэшэ, харин Америкын Холбоото Штадуудай сэрэгүүд Корея худар добтолон ороод, Тайваниие эзэмдээд, эб найрамдал сахиха ябадалда аюул тохёолдуулаа.

Трумэнэй хэлэhэн үгэнь критигүүдтэ харюу, панхаруудтаhан агрессивнэ политикаяа ябуулжа үргэлжэлүүлхэ гэhэн США-гэй мүнөөнэй правительствын hанаашалгые элирхэйлэлгэ мүн гэжэ түбхын түрүүн сэгнэхэ хэрэгтэй байна. Саашанхи буруутагшануудhаа ондоо юунэйшье тэрээнhээ бүтэхэгүйнь элитэ.

Кореядэ трумэно-макартуровскэ хорото аашын таhалдан буруутагша ба энээнэй урда тээ Хитад тушаа американскэ политикын буруу hүрэлгэнь баруун-европейскэ гүрэнүүдэй засаг баригшадай дундашье багабашэ сошордолго үүдхэhэн байна. Трумэн энэ үгэ хэлэхэдээ, өөрынгөө мэтэhэн сателлидүүдэй hанаае заhаха, США-гэй хүсэнэ этигэлгэ, hүүлэй событинуудай үедэ нилээд hуларhан этигэл hэргээхэ ябадал туйлаха hанаатай байhаниинь элитэ.

«Онсо байдал» тогтоолго хадаа дайн сэрэг журөөдэлгэ бүри ехээр hүжэрөөхэ, шэнэ дайнда бэлэдхэлые шангадхаха зорилго табина. США-гэй правительствын бэелүүлхээр хараалhан хэмжээ-ябуулгануудые харалхаа … hые ойлгохо бэрхэтэй. Тус хэмжээ-лэбэл, оронгой бүхы ажабайдалые агрессивнэ дайнай харалтай бэлэдхэлдэ зорюулха ба тэрэнэй тулада оронгоо сэрэгэй байдалда оруулха—иогэл юумэнэй зорюулагдана. США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдые арид ехадхахэ программа тухай Трумэнэй соносхоошонь тус ушар тухай гэршэлнэ. Гэхэтэй хамта, США-гэй зонхилхы булаг пиюрнууд зэбсэг зэбсэглэлгэдээ бүри ехадхаха hанаашаргатай байна.

Зэбсэгтэ хүсэнүүдые тоо олодхохо, сэрэгэй үйлэдбэриые үргэдхэлгэ хадаа,

Трумэнэй хэлэhэнэй ёhоор, Кореяhаа гадна, мүн «дэлхэйн бүмбэрсэгэй ондоошье хубинуудта» США-гэй зэбсэгтэ хамаархалгые шангадхахын тула, тэрэшэлэн хойто-атлантическа блогоор США-гэй ханинар болоhон гүрэнүүдые зэбсэглэхэ ябадал түргэдхэхын тула шухала. Эдэ бүхы хэмжээ-ябуулганууд, Трумэнэй мэдүүлhэнэй ёhоор, тон ехэ гаргаша хэхые эрина, энээнтэй дашарамдуулан «федеральна шэнэ бюджедтэхи сэрэгэй бэшэ гаргашануудые минимумдань хураатэр хороохо» заабари үгэhэн байна. Американскэ капиталистическэ монополинуудай агрессие үргэдхэлгэдэ хэрэгтэй тон ехэ гаргашануудай бүхы хүндэ хүшэрынь США-гэй ажалшадай хузүүн дээрэ бууна. Трумэн иигэжэ мэдүүлбэ:

1) «хүдэлмэришэд бүри ехээр хүдэлмэрилхэ ушартай болохо»;

2) сэрэгэй гаргашануудые ехэхэлтэ «үнэ сэнгүүдэй хүндэрэлгэдэ зайлашагүй хүргэхэ»;

3) салин хүлhэн лимидтэй болгогдохо;

4) хүн зон «бүри ехэ налогуудые түлэдэг болохо».

Трумэнэй хэлэhэн ёhоор, «онсо байдал» тогтоолгын зайлашагүй хойшолонгуудынь американскэ ажалшадта иимэ байха болоно.

Салин хүлhэ ьага болголгодо, хүдэлмэриин үдэр утадхалгада эсэргүүсэhэнгүү, али забастовко хэhэн хүдэлмэришэдтэ эсэргүү хэрээгы шэрүүн хэмжээнүүд абтаха байха гэжэ Трумэн занана.

Тиин, «онсо байдал» соносхолго хадаа хүдэлмэришэн ангиие американскэ монополистнуудай дура зоргоороо мүлжэлгэдэ зорюулагдана, олон миллион ажалшадта үхэл тохёолдуулха зэбсэгүүдые худалдажа олон миллиард шэнэ олзо олохо ябадал хангахын тула, американскэ арадай демократическа эрхэнүүдые усадхалгада зорюулагдана.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнда бэлэдхэхэдээ, «hомо хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгын туhада, тоhо бү эдигты» гэжэ хүн зондо дурадхадаг байhан гитлеровскэ агрессивнэ хүсэнүүдэй политикые Трумэн дабтажа байна.

Яаралтайгаар зэбсэглэлгэ шангадхаха тухай Трумэнэй соносхоhониинь Вашингтондо Трумэнэй ба Эттлиин hая хэhэн зүблөөнэй результадуудай нэгэн болоно.

Эттли общинануудай палатада үгэ хэлэхэдээ вашингтонско зүблөөе сэгнэжэ гэдэ hаналаа баринги байгаа гэжэ англиискэ хэблэлшье тэмдэглэнэ. Энээнэй юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, Эттли—Бевинэй правительство агрессиин бүхы асуудалнуудаар США-дэ буултэ пуулые хээ, энээн тухайда англиискэ арадай урда сэхэ мэдэрэн хэлэхэеэ Эттли айна. Эттли ба Бевин Кореядахи американскэ агрессидэ сэхэ хабаадагшад байhаниинь бүгэдэндэ элитэ. Хитад тушаа «хани ёhоной мэдэрэлтэй» байнабди гэжэ хэды шашалдабашье, тэдэнэр хадаа Хитадай арадай республикада эсэргүү американскэ агрессие лейбористскэ правительствын мүнөө дэмжэжэ байhан баримтые арсажа шадахагүй.

Трумэн онсо байдал тогтоохо тухай, зэбсэгтэ хүсэнүүдые ба зэбсэгүүдые ехэ болгохо тухай хэлэхэдээ, эб найрамдал тушаа худал хуурмаг үгэнүүдээр хальхана. Теэд, эб найрамдал тухай хуурмаг үгэнүүдынь хэниишье мэхэлжэ шадахагүй. Агууехэ гүрэнүүдэй хоорондо эб найрамдалай пакт батална тухай, зэбсэгүүдые хороохо тухай Советскэ Союзай дурадхалнуудhаа Трумэнэй арсаhаниинь бултанда мэдээжэ. Советскэ Союзай эб найрамдалай дурадхалнуудhаа арсаhан тус баримтатай жэшэбэл, эб найрамдал тухай эдэ шашалганууд ямар удхашанартай байлтайб?

Эб найрамдалда дуратай арадууд хадаа үгэнүүдээрнь бэшэ, харин хэрэгүүдээрнь правительствонуудые сэгнэдэг байна. США-гэй зонхилхы бүлэг нүхэднууд эб найрамдал хүсэнэ бэшэ, харин дайн бэдэрнэ гэжэ Трумэнэй, Макартурай, Гарриманай, Ачесонай, Кеннонэй хэрэгүүд гэршэлнэ.

США-дэ аюул тохёолдоно гэхэдэ, бүхы ухаатай нэгэшье хүн этигэхэгүй. Эб найрамдалда дуратай арадууды США-гэй сэрэгэй түхеэрэлгэнүүдээр айлгаха гэhэн Трумэнэй hэдэлгэ тушаа хэлэбэл, тэрэнь хэрэггүй арганууды ашаглаhан hэдэлгэ гээшэ. США-гэй зонхилхы бүлэг пиюрнууд үнэнhөө өөhэдөө айшэ гэхээр болоно. Тиигээгүй hаа тэдэнэр онсо хэмжээ-ябуулгануудта аhалдахагүй бэлэй.

США-гэй агрессивнэ шэнэ хэмжээ-ябуулганууд хадаа СССР-эй арадууд, тэрэшэлэн бусад оронуудай арадууды анхарал хандуулангүй байха ёhогүй. Өөрынгөө хүсэнүүдые амгалан ажалда зорюулан, барилгын агууехэ түсэбүүдые бэелүүлхэ хүдэлмэри дэлгэрүүлхэтэй хамта, советскэ арадууд болбол агрессивнэ гүрэнүүд тушаа илангаяа уласхоорондын бүхы хорото hадалганууд тушаа hэрэмжэхэ … («Правда» 19. XII).

КУЙБЫШЕВСКА ГИДРОЭЛЕКТРОСТАНЦИИН БАРИЛГАДА 330 СТАНДАРТНА ГЭРНҮҮД

СССР-эй барилгын материалнуудай промышленностиин Министерствын гэр баридаг заводууд ба комбинадууд дүрбэдэхи кварталай соо 40 мянган квадратна метр ниитэ талмайтай 300 гаран стандартна гэрнүүдые Куйбышевска гидроэлектростанциин барилгашадта бэлэдхэжэ ба эльгээхэ ёhотой байна. Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ hунгаха hунгалтанай дайн хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнэ. Гэр баридаг предприятинуудай коллективүүд энэ хүндэтэ даалгабариие болзорhоонь урид бэелүүлхэ …

(ТАСС).

Ородой түрүүшын революци

(1905 оной декабрин зэбсэгтэ восстаниин болоһоноо хойшо 45 жэлэй ой)

В И. Ленинэй хэлэһэн ёһоор, «..российска революциин өөдөө ...бжэлгын дээдэ шата» — 1905 ...ной декабриин байлдаануудай ...олоһон сагһаа хойшо 45 жэл гүй...

1905—1907 онуудай ородой ...рүүшын революци России түүхэ...хи бүхэли үе мүн байгаа, тэрэнь ...най ороной бүхы саашанхи хүг...лтэдэ айхабтар ехэ удхашанар...й байһан юм. Тэрэ хадаа Агуу... Октябрьска социалистическэ ...волюциие бэлэдхэхэ ябадалда ...н ехэ түүхэтэ үүргэ дүүргээ.

«1905 оной генеральна репетици...йгөөр,—гэжэ В. И. Ленин бэшээ ...н,—1917 оной Октябрьска рево...оци илажа шадахагүй байгаа» (В. И. Ленин, Зох., 4 хэблэл, том 31. ...оур 11).

Империализмын эпоходо, үмхир... байһан капитализмын оршон ...йдалда болоһон, 1905—1907 ...уудтахи ородой революци юу ...рүүлааб гэхэдэ, буржуази хадаа ...руун зүгэй урдын буржуазна ре...олюцинуудтахидал адляар рево...юциин хүгжэлгын хүсэниинь бай... шадахаяа болиһон байгаа. Оро...й революциин хүгжэлгын хүсэ...инь пролетариат ба тариашад ...йба. Гэхэ зуура, пролета...ат болбол газарай түлөө олон ...ллион тариашадай тэмсэлые ...тгойлжо, буржуазно-демократи...ска революциин гегемониинь ...лоһон юм.

Пролетариадай гегемони хадаа ...одой революциин шэнжэ түхэл, ...аса ба перспективэнүүдые то...рхойлоо; Европодохи бусад бу... революцинуудһаа тэрэнэй гүн...ты илгаатай байһыень тодорхой...о. «Ородой революциин өөрсэ ...йлынь сохом юуб гэхэдэ, — гэжэ ...нин заагаа һэн,—тэрэ хадаа ...рынтөө социальна удхаар бур...уазно-демократическа, ...рин тэмсэлэйнгээ арга хэрэгсэл...дээр пролетарска бай...». (В. И. Ленин, Зох., 4 хэблэл, ...м 23, нюур 231).

1905—1907 онуудтахи ородой ...волюци болбол дэлхэйн түүхэдэ ...рүүшын агуу ехэ революци мүн ...жа, тэрэнэй ябаса соогуур зэб...тэ восстанида урган ороһон ...ниитын стачка мэтын, тэмсэлэй ...э бодото пролетарска хүсэн ...лдэр зэбсэг ашаглагдаһан бай...а.

1905 ондо Россида болоошодол ... тиимэ айхабтар ехэ стачкын ...элөөн далхайн нэгэшье капита...тическэ орондо байгаагүй юм ...э В. И. Ленин тэмдэглэнэ. Ре...юциин урда тээ бүхэли арбан ... соо бастовалагшадай ниитэ ...нь 430 мянга болоһон байха...ь, харин 1905 оной январьда, ...олюциин түрүүшын һарада, бас...алагшадай тоо 440 мянга боло... байгаа.

...нварийн 9-нэй шуһата событи... 1905 оной революциин эхи...нь болоо һэн. Энэ үдэр хаанда ...тэтайгаар ошожо ябаһан олон ...тан хүдэлмэришэд Петербур... улицануудта буудагдаһан ...аа.

1905 оной январиин 9-нэй түүхэ... удхашанарынь юуб гэхэдэ, тэрэ ...а арад олониитын политическэ ...рэл бадаруулан, революцион... тэмсэлдэ бодхооһон байна. Эдэ ...ытинүүдые В. И. Ленин Росси... гражданска дайнай эхин ... нэрлээ һэн.

...бүхы орон соогуур эбхэрэн дэл...н стачечна хүдэлөөнэй түрүү... долгинууд үргэн олон тариа...ые революционно тэмсэлдэ ...ооһон байна. Деревнидэхи ...ашанай хүдэлөөнтэй городууд... пролетарска олониитын стач... нэгэдэлгэ хадаа хаанта заса...эгээн бата бэхи ба һүүлшын ...үүри байһан армиие гүйбал...һан байгаа. Флодто ба армида ...рэй восстанинууд боложо эхи...һэн.

1905 оной намар хүдэлөөниинь ...нигөө дээдэ шатада хүрэжэ, ...брь һарада бастовалагшадай ...ь хахад миллионһоо үлүүлһэн ...а. Мүн тариашадай хүдэлөөн... бүхы орон доторхи уезднүүдэй ...үүтэйе хабаадуулан аба... байгаа. Сүлөөрэлгын на...альна хүдэлөөн Россин дар...аһан арадуудай дунда дэлгэрээ ... Түмэрзамайхидай российска ...эниитын забастовко түмэр...й хүдэлмэриие зогсоожо, ...та правительствын хүсыень ...рүүлһан байна. Игэжэ ок...ска забастовко болбол бүхэ...йска политическэ стачка бо...һэн. «Энэ ёһоор эмхидэлтэй ...аниин болохо аргатай байһа...ь баталагдан харуулагдаа, ... пролетариат энэ зам дээрэ ...жагсаа»,—гэжэ нүхэр Сталин ...а һэн (И. В. Сталин, Зох., том ...оур 199).

...анта засагта ба буржуазида ...үү тэмсэлэй гол арга зэбсэг ... байһан зэбсэгтэ восстани ту...суудалые ойлгожо абахадань ...ой хүдэлмэришэн ангида боль...шевигууд туһалһан байна. 1905 оной апрельдэ партиин III съезд болбол зэбсэгтэ восстаниие практическа бэлэдхэхэ зорилго табяа һэн.

Демократическа революцида большевистскэ тактикые сэсэмэргэнээр тодорхойлолго В. И. Ленинэй «Демократическа революцида социал-демократиин хоёр тактика» гэһэн ном соонь үгтэһэн байгаа. Ленин болбол меньшевигүүдэй тактикые хайра гамгүйгөөр шүүмжэлээд, уласхоорондын оппортунизмын тактикые элирүүлэн бута сохиһон байха юм. Пролетариат хадаа революциин вождь, гегемон боложо шадаал сагтаа хаанта засагые эрид шууд илажа шадаха юм гэжэ Ленин заагаа һэн. Хүдэлмэришэд ба тариашадай илалта түгэлдэр зэбсэгтэ восстаниие Ленин болбол хаанта засагые унагааха ба демократическа республика байгуулха шухалын шухала арга зэбсэг мүн гэжэ тоолоһон байгаа.

Восстаниин гол ба шиидхэхы хүсэн болохо ёһотой байһан сэрэгэй организацинууд, дайшалхы дружинанууд, хүдэлмэришэдэй зэбсэгтэ отрядууд большевигүүдэй хүтэлбэри доро байгуулагдаа. Революциин ябаса соогуур урган гараһан хүдэлмэришэдэй депутатнуудай Соведүүд зэбсэгтэ восстани бэлэдхэлгэдэ тусгаар үүргэ дүүргээ.

Бүгэдэарадай зэбсэгтэ восстани хэхэ условинууд орон дотор түргөөр бии боложо байба. 1905 оной ноябрьда Ленин Россида бусажа ерээд, зэбсэгтэ восстани бэлэдхэхэ ябадалые шууд сэхэ хүтэлбэрилжэ оробо. Энэ үедэ Закавказьеда нүхэр И. В. Сталин айхабтар ехэ революционно хүдэлмэри ябуулжа байба. 1905 оной ноябрьда нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро РСДРП-гэй Кавказска союзай большевистскэ V конференци боложо, зэбсэгтэ восстани бэлэдхэхэ ба бэелүүлхэ тухай шиидхэбэри гаргаһан байна. Декабрьда большевигүүдэй таммерфорско конференци зарлагдажа, тэрээн дээрэ Ленин Сталин хоёр түрүүшынхеэ нюураараа уулзаһан байгаа. Конференциин боложо байхада, Москвада декабрьска зэбсэгтэ восстани эхилээ һэн.

Московско Совет декабриин 6-да бүгэдэниитын политическэ стачка соносхоһон юм. Московско Соведэй энэ шиидхэбэриень түмэрзамайхидай конференци ба тэрэ үедэ боложо байһан почтово-телеграфна албахаагшадай Бүхэроссийска съезд дэмжээ һэн. Зэбсэгтэ восстани боложо зайлашагүй бадарха бүгэдэниитын стачка декабриин 7-до эхилһэн байгаа. Декабриин 7 ба 8-да олониитын түбшэн забастовко, демонстрацинууд болоо һэн. Гэбэшье, декабриин 8-да полицейскэ отряд ба хасагууд митингын боложо байһан акваримые хүреэлээд, хүдэлмэришэдые сохиһон ба митингыень намнаһан байгаа. Үглөө үдэрынь, декабриин 9-дэ, драгунуудай отрядууд дайшалхы дружинануудай сугларһан ба восстани хүтэлбэрилхэ комитедай байрлажа байһан газартахи Фидлерэй гэрыень дээрмэдэн һүйдхөө. Правительственна сэрэгүүдэй добтолгодо харюу болгон, Москвагай хүдэлмэришэд баррикадануудые барижа эхилээ бэлэй. Садово дугариг барандаа шахуу баррикадануудаар эзэлэгдээ. Декабриин 10-да правительственна сэрэгүүд баррикадануудыень артиллереэр буудаа һэн. Энэнь революционно тэмсэлэй үшөө ехэ дэбжэлтэ үүсхэһэн байна.

Правительство хадаа Москвада болоһон событинуудһаа айн һүрдэһэн байгаа. Московско гарнизондо найдажа шадахагүй байнаб, юуб гэхэдэ гарнизоной частьнуудта буһалгаанууд болоно. ехэ ехэ митингнүүд эхилээ, мүн Ростовско полкдо солдадууд зэбсэгээ барижа бодобо гэжэ московско генерал-губернатор Дубасов Петербург мэдүүлһэн байна. Дубасов зэбсэгтэ восстани дарахын тулада московско гарнизоной сэрэгүүдые ашаглахаяа айгаад, Петербургһаа бүри найдамжатай сэрэгэй частьнуудые эльгээхыень министр Витте гэгшые гуйһан байгаа. Тиигэжэ Петербургһаа семеновско полк эльгээгдээ һэн. Декабриин 17-до семеновецууд восстаниин центр ба тулгуури мүн байһан Пресные бута сохёо.

Большевигүүдээр хүтэлбэрилэгдэдэг дайшалхы эрхим һайн дружинанууд Улаан Преснэдэ сугларһан байгаа. Гэбэшье. Улаан Преснэдэ восставалжа байһан хүдэлмэришэдэй тэмсэлынь бусад районуудайхида адли, гол түлэб, хамгаалалгаар хизаарлаһан байха юм. Энэнь московско восстаниин һула байһан шалтагаануудай нэгэниинь болоно.

Москвада болоһон декабрьска зэбсэгтэ восстани нэгэ едина хүтэлбэригүй байгаа, юуб гэхэдэ, Московско комитет восстаниин ахилхатэй сасуу арестовалагдаа һэн. Едина центрһээ хүтэлбэригүй дээрэһээ московско зэбсэгтэ восстани тус тус районуудай бутархай таруу восстани болошоһон байгаа.

Московско пролетариадай восстаниинь московско гарнизоноор дэмжэгдээгүй һэн. Восставалагшад гарнизоной сэрэгүүдэй гүйбалтануудые, тэрэ тоодо Ростовско полкдо болоһон буһалгаануудые ашаглажа шадаагүй.

Московско зэбсэгтэ восстани ороной бусад городуудай зүгһөө тэрэ дарыдаа дэмжэгдээгүй. Грузида, Латвида, Украинада, Сибириин хэдэ хэдэн городуудта (Чита, Красноярск ба бусад) эхилһэн восстанинууд ондо ондоо сагуудта үнгэржэ, ниитэроссийска восстани боложо шадаагүй һэн. Декабрьска зэбсэгтэ восстаниин дүнгүүдые гаргаха зуураа нүхэр Сталин игэжэ зааһан байгаа: «...тэмсэгшэ пролетариат восстаниие булэг булэгөөрөө таранхайгаар угтаба, тиимэ ушарһаа тэрээниие «диилэхэдэнь» правительствода нилээд хүнгэн байгаа» (И. В. Сталин, Зох., том 1, нюур 270).

Хүдэлөөнэй ургалта ба далайсаһаа революционно пролетариадай эмхидхэлэй гээгдэһэн ябадалые декабрьска зэбсэгтэ восстаниин һула байһанай гол шалтагаан мүн гэжэ Ленин Сталин хоёр хараһан байна. Гэбэшье, декабрьска восстаниин урагшагүйдэлгэ хадаа российска пролетариат бута сохигдоо, дүүрэн диилдэгдээ гэһэн удхатай бэшэ гэжэ революциин вождьнууд тоолоо һэн. Харин Москвадахи баррикадна тэмсэлэй дүй дүршэл, Донбасста, Сибирьтэ, Сормоводо ба ороной бусад районуудта болоһон пролетариадай тэмсэл хадаа декабрьска зэбсэгтэ восстани гээшэ Россидахи хүдэлмэришэнэй хүдэлөөниие дээдэ шатада дэбжүүлээ гэжэ гэршэлһэн байна.

«Буугаа бариха хэрэггүй байгаа» гэжэ Плеханов түрүүтэй меньшевигүүдэй зүгһөө большевигүүдые зэмэлхэдэнь, тэрээниень хүдэлмэришэн ангиин интересүүдтэ урбалта мүн гэжэ Ленин Сталин хоёр буруушаан бута сохёо һэн. Плехановай зэмэлэлгэдэнь Ленин игэжэ харюусаа бэлэй: «Харин буугаа бүри эрид зүрхэтэйгөөр, эршэмтэйгээр ба добтолготойгоор бариха хэрэгтэй байгаа, гансахан лэ амгалан стачка хэхэгүй ба тон хатуу шанга зэбсэгтэ тэмсэлэй шухала байһые арад зондо ойлгуулжа үгэхэ хэрэгтэй байгаа» (В. И. Ленин, Зох., 4 хэблэл, том II, нюур 147). 1905 оной декабрьда болоһон московско зэбсэгтэ восстани болбол дэлхэйн айхабтар ехэ удхашанартай событи мүн байгаа. Энэ хадаа мүлжэгшэдые унагаахын түлөө тэмсэлдэ бодоһон пролетариадай—шэнэ общественнэ ангиин айхабтар ехэ дайшалхы эршэ шадалтай байһан тухай гэршэлээ. Декабрьска зэбсэгтэ восстани болбол ородой буржуазно-демократическа революциин ба бүхы уласхоорондын сүлөөрэлгын тэмсэлэй гегемон мүн байһан хүдэлмэришэн ангиие революционно ёһоор хүмүүжүүлгэдэ туйлай ехэ үүргэ дүүргээ.

Россидахи революциин шууд нүлөөн доро баруун-европейскэ пролетариадай ангиин тэмсэл хурсадаа һэн. Венэдэ эмхидхэгдэһэн айхабтар ехэ уличнэ демонстрацинууд, Прагада болоһон баррикадна байлдаанууд Россидахи 1905 оной октябрьска ба декабрьска событинуудай сэхэ үрэнь мүн байгаа. Ородой революци хадаа бүхы оронуудай арад олониитые айхабтар ехэ политическэ ба эмхидхэлэй дүй дүршэлөөр зэбсэглээ.

Россидахи 1905 оной зэбсэгтэ восстани бүхы Ази дотор революционно дэбжэлтэ үүсхэһэн байна. Тэрэнэй жэшээнь Турцида, Персидэ ба Хитадта болоһон революци, Индидэ ба зүүн зүгэй бусад колониальна болон хахад-колониальна оронуудта дэлгэрһэн революционно хүдэлөөн мүн оолоно.

Тиимэ болохолоороо, ородой түрүүшын революци болбол дэлхэйн түүхын шэнэ үеын—Баруун зүгтэ пролетариадай хүдэлөөнэй ба Зүүн зүгтэ революционно доһолгоонуудай орьёлон дэбжэлтын үеын эхиниинь болоһон байна, юуб гэхэдэ Зүүн зүгэй дарлагдаһан хэдэн зуугаад миллион хүнүүд шэнэ ажабайдалда, хүн түрэлтэнэй эрхэнүүдэй түлөө, демократиин түлөө тэмсэлдэ һэрин бодоо һэн.

Эрхэ сүлөөгэй түлөө, социализмын түлөө тэмсэлэй үльгэр жэшээнүүдые бүхы дэлхэйдэ харуулһан ородой хүдэлмэришэн анги уласхоорондын энэ революционно хүдэлөөе толгойлоо бэлэй.

А. Гапоненко, историческа наукануудай кандидат.

Иволгын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой МТФ ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ 3 жэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар дүүргэә. Зураг дээрэ: фермые даагша Б. Батышев, һаалишад А. Астраханцева, Е. Никитина, Ф. Потрахина, А. Овчинникова гэгшэд байна. Эдэ һаалишад һү һаахa жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй.

М. Миневэй фото.

Адуун һүрэгөө игэжэ харууһалнаб

(Закаменай аймагай Мыло-Бортойн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой адуушан Б. Мункуевтий хөөрэлөөн)

Табан жэл соо адуушанаар хүдэлмэрилжэ ябанаб. Энэ үе соогоо нэгэшье толгой адуу хоролтодо оруулаагүйб. Энэ жэлдэ 24 гүүнһээ 24 унага абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээб. Ажалдаа имагтал бүхы зүрхэнһөө оролдожо, анхаралтайгаар хандаһанһаа амжалта туйлагдадаг байна.

Адуу малые һайнаар харууһалга, илангаяа үбэлэй үедэ адуулга гээшэ угаа ехэ удхашанартай ба харюусалгатай хүдэлмэри болоно. Үбэлэй адуулганда бэлэдхэл үшөө зунһаа эхилэгдэдэг юм. Үбэлэй бэлшээриин газар шэлэн олоод, буусануудаа һайнаар бэлэдхээд, үбэлжэлгэдэ орохын урда тээ үбһэ тэжээлээ буусынгаа дэргэдэ асаржа обоолдогбди. Хагда элбэгтэй, бургааһа шугытай, һалхи шуурганһаа нам газарта үбэлдөө адуугаа бэлшээдэгбди. Иимэ газарта адуун һайнаар эдеэлдэг юм. Үбэлжэлгын үедэ туража муудаһан адуунда тусгаар анхаралаа табижа, тэрэниие адуун һүрэгһөө илгаад, үлэмжэ һайн условидо байлгадагбди.

Орооной кампанида ехэшэг анхаралаа хандуулдагбди. Гүүдые хаһа саг соонь ороондо оруулаад, ороондо оруулагдаһан гүүдэй саг гэхэ мэтэ мэдээнүүдые колхозойнгоо правленидэ хүргэдэгбди. Тиигээд түрэхэ гүүдые ехэ ханамжатайгаар харууһалдаг байнабди. Түрэхэ гүүдые гүйлгэжэ ба хатаруулжа болохогүй юм. Мүн халуудаһан адуунда хүйтэн уһа уулгажа ябашье болохогүй. Тиигэбэл, түрэхэ гүүд унага хаяжа болохо байна.

Би болбол мүнөө жэлдэ нэгэшье толгой адуу хоролтодо оруулангүй, үбэлэй үедэ һайнаар харууһалаад, түлнүүдыень бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ гэһэн социалистическэ уялга абанхайб. Энэ уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдоноб.

Томодхогдоһон колхоздо

Жэжэ колхозуудые томодхолго хадаа ехэнүүд полинууд дээрэ хүдөө ажахын түрүү техникые ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхэ, ажалай бүтээсые улам дээшэлүүлхэ, хүндэ хүдэлмэринүүдые механизацилха, колхозникүүдые улам шанга шадалтай болгохо үргэн ехэ арга боломжо байгуулагдана Артельнүүдые нэгэдүүлгээр колхозууд эмхидхэлэй ажахын талаараа улам бэхижүүлэгдэхэ байна.

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомондо хүршэ һууһан Молотовой ба Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозууд һаяхан нэгэдэжэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ томодхогдоһон шэнэ колхоз байгуулагдаба. Энэ колхоз 2 мянга гаран гектар тарялангай үргэн ехэ талмайтай болоо. Мүн 6 мянга гаран гектар хадалангай газаргай ба 11 мянга гаран адуу малтай болоһон байна.

Игэжэ, тус колхоз ажахын талаараа улам хүсэтэй болохоһоо гадна, колхозой хүтэлбэрилхы аппарадта эрхим хүнүүдые табиха аргатай болобо. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозые үни удаан толгойлжо, хүтэлбэрилхы дүй дүршэлтэй болоһон Бумбэ Гомбоевич Гомбоев томодхогдоһон колхозой түрүүлэгшэ болгогдон һунгагдаба. Колхозой фермэнүүдые даагшадаар эгээл дүршэлтэй хүнүүд томилогдоо.

Д. Доржиев.

Яруунада малай үбэлжэлгэ хангалтагүй

Яруунын аймагай түрүү колхозууд ба түрүү малшад колхозно малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые гүйсэд дүүргэлгээр энэ жэлдэ бага бэшэ амжалта туйлаа. Малажал хүгжөөлгөөр Молотовой нэрэмжэтэ колхоз аймаг дотороо түрүүлжэ ябана. Дүй дүршэл ехэтэй болоһон малшад тус аймаг дотор олон. Жэшээлхэдэ, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой залуу һаалишан Варвара Фомина энэ жэлдэ 14 үнеэдһээ 15 тугал абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ. Молотовой нэрэмжэтэ колхозой ахалагша адуушан Намсарай Ванчиков 95 гүүнһээ 95 унага абаа. «Улаан-Туяа» колхозой хонишод Эрдыни Данзанова, Янжима Зугзунова гэгшэд 100 эхэ хониһоо 118 хурьгадые абажа түлжүүлээ, хонин бүриһөө 3,5 килограмм нооһо хайшалаа.

Гэхэ зуура, энэ жэлдэ ниитын малажал хүгжөөхэ ба ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ талаар аймагай олон колхозууд мууса хүдэлмэрилөө. Малай тоо толгойе олошоруулха гүрэнэй түсэб аймаг дотор хангалтагүйгөөр дүүргэгдэжэ байна. Жэшээнь, арба һарын турша соо адуу мори үсхэбэрилхэ түсэб — 92,6 процент. үхэрэй — 87,9 проц., хони ямаадай — 92,4 проц., шубуунай — 70,5 процент дүүргэгдээ. Адуу мал үсхэбэрилгын хангалтагүй байһан гол шалтагаан юуб гэхэдэ, үнгэрэгшэ 1949 — 50 оной малай үбэлжэлгые аймагай зарим колхозууд тон муугаар үнгэргэһэн байгаа. Аймагай олон колхозууд ниитынгээ адуу малда хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхээгүй, дулаан байраар хангажа шадаагүй ба харууһыень муугаар эмхидхэһэн байха юм. Тиигээд үнгэрэгшэ үбэлэй турша соо аймаг доторнь 5 мянга үлүүтэй толгой мал үхөө.

Энэ жэлдэ малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые аймагай зарим колхозууд мүн лэ хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байна. Жэшээнь, «Улаан-Туяа» колхоз түсэбөө энэ жэлэй 10 һарын турша соо адуу морёор миил 83,3 процент, эбэртэ бодо малаар—77,1, хони ямаагаар — 88,2 процент дүүргээ.

Эгэтын сомоной Кировэй нэрэмжэтэ (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр И. Трофимов), «Улаан Ярууна» (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Д. Базаров), Исингын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлгээр мүн лэ имэрхүү байдалтай. Эдэ колхозууд үнгэрэгшэ жэлэй алдуунуудһаа ямаршье тобшолол хээгүй, мүнөө жэлэй үбэлжэлгые хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байна.

Ульдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр Р Базаров) 1950 ондо малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые бүхы түрэлэй малаар дүүргээгүй, малай үбэлжэлгые тон хангалтагүйгөөр үнгэргэжэ байна. Нилээд олон толгой малнуудынь дулаан байраар хангагдаагүй, һалхи бордоһонһоо хамгаалха һарабша, халхабшашьегүй байха юм. Мүн үбһэ тэжээлээр ехэ дутагдалтай.

Тус сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр С. Шоёнов) туража муудаһан малнуудай тоо үдэр бүри олошорно Малдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхээгүй байбашье, тариянай полинууд дээрэһээ һолоомо, михиинэ суглуулжа, һүрилжэ абангүй, саһанда даруулаа. Тэрэшэлэн Укырска тосхоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоз малдаа дэбисхэр оройдоо бэлэдхээгүй ушарһаа, һолоомоёо дебисхэр болгожо байна. Малнуудынь дебисхэр һолоомоёо эдижэрхёод, сэбдэг хүйтэн газар дээрэ хоножо байдаг.

Аймагай зарим колхозуудай, илангаяа Ульдиргын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ артелиин фермануүд ба гүүртэнүүдтэ малай уһалалга хайша хэрэгээр эмхидхэгдэнхэй. Хэдэн зуугаад мал нэгэ соолго дээрэ обооржо, мүргэлдэжэ, диилэһэнь уһалжа, олонхинь уһалангүй үлэшэдэг ушарнууд үзэгдэнэ. Олонхи гүүртэнүүдэйнь хүдэлмэрилэгшэд тэжээлээ гамнаха гэжэ оролдодоггүй, харин үбһөө малнуудай хүл доро хаяжа үгэдэг. Тиимэһээ, үбһэ тэжээлэйнь хахад хуби гэшхэгдэжэ дууһадаг байна.

Малай үбэлэй адуулгые хангалтагүйгөөр эмхидхэһэн колхозуудшье бии. Жэшээнь, Ульдиргын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз бэлшээриин газараар элбэг бэшэ туладаа, бэлшээриин газарые түсэбэй ёһоор, хубаарилан хэрэглэхэ, малай үбэлэй адуулгые зүбөөр эмхидхэхэ ёһотой аад, тиигээгүй байха юм. Мүнөө үхэрэй бэлшэхэ газар дээрэ адуугаа асархадань, үхэрнүүдэй бэлшэхэ газар үгы болошоһон байна. Иимэр эмхидхэһэн «үбэлэй адуулгаһаа» үрэ багаар гарахань элитэ.

Иимэ ябадал юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, энэ колхозой партийна эхин организаци (секретаринь Д. Цыдыпов) правлениин ажал ябуулгые шалгадаггүй, колхозойнгоо ажахын гол шухала һалбари — малажал хүгжөөхэ асуудалда анхарал хүсэд хандуулдаггүй байшоо. 21 коммунистнуудай оройдоо 4-нь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Малажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда агитационно-ниитын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хангалтагүйгөөр табигданхай.

Тэрэшэлэн «Улаан-Ярууна» колхозой партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Д. Ванчиков) малшадай дунда агитационно-ниитын хүдэлмэри муугаар эмхидхэһэн байна. Малай гүүртэнүүдтэ улаан булангууд түхеэрэгдээгүй, газетэнүүд абаашагдадаггүй, агитаторнууд хаа-на ябадаг. Энэ колхозой малшадта кино харуулагданагүй. Мүн «Улаан Туяа» колхозой партийна эхин организаци (секретаринь нүхэр Ц Гончиков) колхозой малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые дүүргэхын түлөө тэмсэл толгойлжо шадаагүй, харин энэ шухала асуудалай хажуу тээ байна. Колхозой ажалай тон шухала участок — малажалда коммунистнуудаа табижа, малай үбэлжэлгые һайнаар эмхидхэхын тула оролдоогүй байна. 23 коммунистнуудай 9-нь малажал дээрэ ажалладаг тоотой, теэд тэдэнэй нэгэниинշье рядовой малшан бэшэ байха юм.

Политическо-ниитын ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана. Партийна эхин организациин хүтэлбэрилхы үүргэеэ дүүргэжэ шадаагүйһөө үнгэрэгшэ жэлдэ «Улаан Туяа» колхоз 600 толгой малнуудаа үхүүлһэн байгаа. Мүн энэшье жэлдэ малай үбэлжэлгэ бирагүйгөөр үнгэргэгдэжэ байна.

Аймагай партийна советскэ ба хүдөө ажахын органууд малай үбэлжэлгые зүбөөр эмхидхэжэ, гээлтэ хоролтогүйгөөр ондо оруулха хэрэгтэнь колхозуудта энэ гэһээр тодорхой туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

Ц Доржин.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн политическэ комитэдтэ

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 19. (ТАСС). ООН-эй Генеральна Ассамблейн Политическэ комитедэй заседани үсэгэлдэр болоо. «Кореядэ Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын хэһэн интервенци» гэжэ нэрлэгдэһэн хардалгые тус заседани дээрэ зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлөө «Кореядахи дай зогсоохо тухай хэлсээнэй туйлагдажа болохо үндэһэ һуури тогтоохын тула ба шацаалһаа богони болзорто Генеральна Ассамблейдэ зохихо һайшаан дурадхалнуудые табихын тула» Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшые оруулалсаад, 3 хүнэй составтай группа байгуулха тухай шиидхэбэрие англо-американска блогой хашалта доро Генеральна Ассамблейн пленумэй абаһантай дашарамдуулан, энэ хардалгые комитедтэ зүбшэн хэлсэлгэ таһалдуулагдаһан байгаа. Энэ группада Генеральна Ассамблейн түрүүлэгшэ Энтезам (Иран), Рау (Инди) ба Пирсон (Канада) ороһониинь мэдээжэ.

Комитедэй заседаниин эхеэр, энэ группын үмэнэһөө Пирсон богони мэдээсэл хэбэ. Тус группа «Кореядэхи нэгэдэмэл сэрэгэй командовани» гэдэгэй түлөөлэгшэтэй, тодорхойгоор хэлэбэл, Макартурай түлөөлэгшэтэй уулзажа, Кореядэхи дай зогсоохо условинуудые тэрээнтэй зүбшэн хэлсээ гэжэ Пирсон комитедтэ мэдээсэбэ. Кореядэхи дайе ямар условинууд дээрэ зогсоохые зүбшөөхэ байһанаа мэдээсэхэ гуйлтатайгаар Хитадай арадай республикын правительствода тус группа телеграфаар хандаа гэжэ Пирсон мэдүүлбэ. «Дүүрэн ба тодорхой элидхэлые» Политическэ комитедтэ тус группын табижа шадаха саг хүрэтэр энэ асуудал зүбшэн хэлсэлгые хойшолуулха гуйлтатайгаар Пирсон группын үмэнэһөө комитедтэ хандаба.

Швециин түлөөлэгшэ «гурбанай» группын гуйлтые хангаха дурадхал оруулаа.

Советскэ Союзай түлөөлэгшэ Я. А. Малик энэ дурадхалые буруушаажа үгэ хэлэбэ. Энэ асуудалһаа гадна, «Хитадта эсэргүү США-гэй агресси тушаа Советскэ Союзай протест» ба «Хитадай агаарай хилэнүүдые американска авиациин дабалгада ба Хитадай территорие эдэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зүгһөө пулемёдоор буудалгада ба бомбодолгодо эсэргүү, тэрэшэлэн Хитадай арадай республикын худалдаа наймаанай судные американска сэрэгэй кораблиин хуули бусаар нэгжэһэн ба бомбодоһон ябадалда эсэргүү Советскэ Союзай протест» гэһэн Советскэ Союзай делегациин оруулһан үшөө хоёр асуудал Политическэ комитедэй зүблэхэ зүйлдэ байна гэжэ Малик һануулба.

Советскэ делегациин дурадхалаар хэлсэхэ зүйлдэ оруулагдаһан «Хитадта эсэргүү США-гэй агресси тушаа ССР Союзай протест» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэлгые саашадань хойшолуулха ябадалые советскэ түлөөлэгшэ эридээр буруушаагаа.

«Гурбанай группын» элидхэлээ табиха саг хүрэтэрнь комитедэй хүдэлмэрие зогсоохо тухай Швециин делегадай дурадхал голосованида табигдаа. Энэ дурадхалай түлөө 50 голос үгтөө, буруушаажа 5 делегаци (СССР, УССР, БССР, Чехословаки ба Польша) голосовалаа, 4 делегаци (Инди, Израиль, Сальвадор ба Югослави) һаналаа бариба. Комитедэй олонхидоор шиидхэбэри абтаһан ушарһаа, комитедэй хүдэлмэрие үргэлжэлүүлхэ ба зүблэхэ зүйлдэхи ээлжээтэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ тухай СССР-эй делегациин дурадхал голосовалагдаагүй. Энээгээр заседани хаагдаба.

Германска правительственна делегаци Варшава ерэбэ

ВАРШАВА, декабриин 18. (ТАСС). Польско республикын президент Болеслав Берутын уряалаар Германска демократическа республикын президент Вильгельм Пик мүнөөдэр Варшава ерэбэ.

Премьер-министрын орлогшонор Генрих Рау, Ганс Лох, гадаадын хэрэгүүдэй министр Георг Дертингер ба бусад нюурнууд президентые үдэшэжэ ерэбэ.

Польско республикын министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Юзеф Циранкевич, министрнүүдэй Соведэй орлогшо-түрүүлэгшэд Хилари Минц ба Александр Завадский, сеймын вице-маршал Замбровский, гадаадын хэрэгүүдэй министр Зигмунд Модзелевский ба бусад нюурнууд президент В. Пикые вокзал дээрэ угтаба.

Вокзалай перрон дээрэ хүндэтэ харуул жагсаагдаа. Вокзалда ерэһэн Варшавын олон мянгаад ажалшад президент Пикые халуунаар амаршалба.

Амаршалгын үгэ хэлэһэн, министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Циранкевич хадаа президент Пикээр дамжуулан бүхы немецкэ арадые амаршалнаб гэжэ хэлэбэ. Варшавада Германска демократическа республикын президентын ерэһэн ябадал хадаа Советскэ Союз түрүүтэй эб найрамдалай единэ лагерьта ябажа байгаа польско ба немецкэ арадуудай бата бэхи хани барисаанай ба хани харилсаанай тэмдэг мүн.

Немецкэ делегациин ерэһэн ябадал хадаа немецкэ ба польско арадуудай хоорондохи хани барисаанай саашадаа бэхижэхэ ябадалда туһалха байна гэжэ президент Пик харюу үгэ соогоо мэдүүлбэ.

Агрессивнэ Хойто-атлантическа блогой соведэй сесси тушаа

ГААГА, декабриин 18. (ТАСС). «Де Фольксрант» газетын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Брюссельдэ нээгдэжэ байгаа Атлантическа союзай соведэй сесси хадаа Баруун Германиие Атлантическа блогто абаха тухай, германска сэрэгүүдые Атлантическа блогой оронуудай армида дары оруулха тухай асуудал шиидхэхэ юм гэжэ Голландиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Стиккер мэдүүлбэ. Сессиин дүүрэһэнэй һүүлээр, эдэ асуудалнуудаар Боннтой дары хэлсээн хэгдэжэ эхилхэ юм гэжэ Стиккер хэлэбэ.

Сесси болохын урда тээ Бельгиин гадаадын хэрэгүүдэй министр Бан Зееланд гэгшэтэй хэлсээ хэбэбди гэжэ Стиккер мэдүүлбэ. Баруун Германиие ремилитаризацилха тушаа Бенилюксын оронуудай юрэнхы хараа бодол тодоруулагдаһан байна.

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ХОЙТО КОРЕЯ, декабриин 19. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани декабриин 19-дэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд добтолго хэжэ үргэлжэлөө.

Зүүн эрьеын районхоохи фронт дээрэ Арадай армиин частьнууд городууд ба тосхонуудые сүлөөлэн, дайшалхы амжалтаяа хүгжөөбэ.

Һүүлэй үедэ Хамхынай (Канко) урда ба Вонсанай (Гензан) хойто районуудта Арадай армиин частьнууд Чонпхен (Тейхей), Иончын (Эйко), Ковонь (Коген); Муньчхонь (Бунсей) гэжэ стратегическэ шухала городуудые, мүн бусад городуудые сүлөөлөө.

Тиин, Арадай армиин частьнууд зүүн эрье шадарай газарнуудта нэбтэрэн ороһон дайсаниие амжалтатайгаар усадхаад ба намнаад, Хойто Хамген, Урда Хамген провинцинуудые, мүн Канвон провинциин хойто талые бүрин сүлөөлөө.

Тиихэ зуураа, Арадай армиин частьнууд дайсанай бута сохигдоһон ба бүһэлэгдэһэн частьнуудай үлэгдэлнүүдые усадхаха талаар байлдаануудые дэлгэрүүлһэн байна.

Нампхо (Тиннампо) райондо ябуулгануудые хэжэ байгаа Арадай армиин частьнууд дайсанай бута сохигдоһон частьнуудые һүүлэй хэдэн үдэр соо усадхаһан ба дайсанай 360 гаран солдадууд болон офицернүүдые плендэ абаһан байна. Трофейнүүд абтаа.

* * *

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани декабриин 20-до иигэжэ мэдээсэбэ:

Бүхы фронтнууд дээрэ Арадай армиин частьнууд дайшалхы ябуулгануудые хэжэ үргэлжэлөө.

Конан райондо американска ба урда корейскэ сэрэгүүдэй үлэгдэлнүүдые усадхаха байлдаанууд болобо.

США-гэй сэрэгэй стратегиин буруу һурэлгэ тухай американска хэблэлэй мэдээсэл

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 19. (ТАСС). Кореядэ американска интервентнүүдэй диилдэһэн ябадалынь хойто корейскэ сэрэгүүдэй ба хитадай һайндуратанай тоогоороо тон бүлюу олон байһан дээрэһээ болоо гэжэ этигүүлхые американска хэблэлэй ехэнхи хубиин оролдожо байбашье, зарим шэнжэлэгшэд хадаа иимэ тайлбарилта тон буруу ба Арадай армиин илалтануудынь моральна байдалай, мүн сэрэгэй искусствын бүлюу байһан ябадал дээрэ үндэһэлэгдэнэ гэжэ мэдэржэ эхилээ.

Декабриин 9-эй мэдээсэл соогоо, «Крисчен Сайенс Монитор» газетын вашингтонско корреспондент хадаа Корейскэ Арадай армиин тоогоороо бүлюу байһан хэбэртэй худал зүйлые балшыса элирүүлбэ. Корреспондент иигэжэ бэшэнэ: «Кореядэхи ООН-эй хүсэнүүдэй тоонь газетэнүүдэй мэдээсэл соо заагдаһанһаа нилээд ехэ юм, гэбэшье энээниие олохон хүн ойлгоногүй». Американска дүрбэн пехотно дивизи ба агаарай десантна нэгэ полк—хамтадаа 90 мянган хүнэй составтай американска 8-дахи арми, далайн пехотын нэгэдэхи дивизи, английска 2 бригада, турецкэ 1 бригада ба американска пехотно 2 дивизи—хамтадаа 50 мянган хүнэй составтай 10-дахи корпус; хангалгын частьнууд—70 мянган хүн; артиллерийскэ частьнууд—60 мянган хүн; инженернэ частьнууд—60 мянган хүн; юрэнхы дээрээ—330 мянган хүн болоно, аэродромуудтахи хуурай газарай командануудай личнэ состав энэ тоодо нэмэгдээд, Макартурай зэбсэгтэ хүсэнүүд болоно гэжэ корреспондент бэшэнэ.

США-гэй сэрэгүүдэй диилдэһэн ноябриин һүүлшын неделиин туршада дотор «хоёр талануудай зэбсэгтэ хүсэнүүд тулалдаанай поли дээрэ адли шахуу байгаа... анхандаа хүсэнүүдэй тэнсүү байһаниинь тулалдаанда хубилгагдаа» гэжэ «Дейли компас» газетын шэнжэлэгшэ бэшэнэ.

Хойто кореецүүдэй ба хитадай һайндуратанай бүлюу хүсэниинь энэ кампани соо «хүндэ зэбсэгтэ бэшэ, харин сэрэгэй искусствода ба стратегическэ түсэблэлгэдэ байба» гэжэ шэнжэлэгшэ бэшэнэ.

Декабриин 17-до «Дейли компас» газетэдэ толилогдоһон мэдээсэл соогоо, «Оверсис Ньюс Зидженси» агентствын сеульска корреспондент хадаа Азида болоһон хубилалтануудые Макартурай ойлгоогүй, мүн хитадуудые болон Азиин бусад арадуудые хүсэ хэрэглэлгээр занан айлгажа ба зонхилолгодо оруулжа болохо юм гэжэ тоолодог ушарһаань Кореядэ США диилдээ гэжэ бэшэнэ.

Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Санта-Роза городто (Калифорни) гарадаг «Пресс демократ» газетын корреспондентын асуудалда харюусаха зуураа, Гүрэнэй департаментын түлөөлэгшэ Макдермонтт хадаа «Макартур өөрынгөө верховно командалагшын захиралтануудые бэелүүлһэн ба Кореядэхи бүхы ябуулгануудынь США-гэй правительстваар һайшаагдан, тэрэнэй зүбшөөлтэйгөөр хэгдэдэг байгаа» гэжэ мэдүүлбэ.

Эйзенхауэр Хойто-атлантическа агрессивнэ союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагшаар томилогдоо

НЬЮ-ЙОРК, декабриин 19. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын вашингтонско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Трумэн хадаа генерал Эйзенхауэрые Хойто-атлантическа союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главнокомандалагшаар томилоо. Энэ томилолго хадаа «Хойто-атлантическа союзай гуйлтаар» хэгдэбэ гэжэ корреспондент мэдүүлнэ.

Байкало-Кударын агнууриин ажахын эрхим ангуушан Г. С. Уладаев агнууриин ажахыда 10-дахи жэл хүдэлмэрилхэ зуураа түсэбөө хододоо 250—300 процент дүүргэдэг байна. Агнууриин энэ жэлэй сезондо 850 ондатра бариха түсэбэй орондо 2500 бариба, мүн бусад ан гүрөөл олоор бариһан байна. Хамта 16 мянган түхэригэй ан гүрөөлэй арһа тушааһан байна юм. Зураг дээрэ: (зүүн гарһаа) товаровед А. С. Соктоев нүхэр Уладаевһаа ангай арһа тушаан абажа байна.

З. Веснинагай фото.

Газетэнүүдые олоор захина

Ториин аймагай Алцагай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой колхознигууд 1951 оной газетэ захилгые ехэ эдэбхитэйгээр үнгэргэжэ байна. Хүн зоной дунда парторганизациин (секретариинь нүхэр Буянтуев) ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулһанай ашаар, эндэхи колхознигууд «Б.—М. Үнэн» газетые 30 гаран экземпляр, «Б.—М. Правда» газетые 10 экземпляр, мүн журналнуудые захиба. Газетэ захилга үргэлжэлһөөр.

П. Раднаев.

Бурят хэлэн дээрэ лекцинүүд

Һүүлэй үедэ Ториин аймагай ажалшад бурят хэлэн дээрэ хэдэн лекцинүүдые шагнаба.

Научна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын бодото гэшүүн нүхэр А. А. Перинов аймагай колхознигуудта, мүн аймагай центрын ажалшадта «Уласхоорондын байдал тухай», «Советскэ һунгуулиин системэ» ба бусад темэтэй лекцинүүдые бурят хэлэн дээрэ уншаба. Лекцинүүдые хамта 350 гаран хүн шагнаа. Ажалшад лекцеэрнь ехэ һонирхоод, научна ба политическэ эрдэм дэлгэрүүлхэ Бүхэсоюзна обществын Бурят-Монголой отделенидэ саашадаа иимэ лекцинүүдые уншажа байха дурадхал оруулһан байна.

Уншагшадай конференци

Хэжэнгын дунда һургуулиин байшанда уншагшадай конференци болобо. Тэндэ С. Бабаевскиин «Алтан одоной кавалер» гэжэ романиие зүбшэн хэлсэбэ.

Конференци дээрэ тус роман тухай өөрынгөө һанамжые олон хүн хэлэһэн байна. Үгэ хэлэһэн һурагшад Л. Бухарин, Л. Ц. Дамбаев ба бусад номой геройнуудай образууд тэдэнэй ехэхэн хүмүүжүүлхы удха шанартай байһан тухай тэмдэглэбэ.

Һаяын үдэрнүүдтэ В. Ажаевай «Москваһаа холо», Ж. Тумуновай «Нойрһоо һэриһэн тала» гэһэн романуудые зүбшэн хэлсэхэ конференци үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Ц. Д. Базарсадуев.

СПОРТ

Хоккейгээр городой кубок

Декабриин 17-до «Динамо» стадион дээрэ хоккейгээр городой кубок абахын түлөө мүрысөөн боложо, «Динамо», «Спартак», «Локомотив» (ПВЗ) команданууд хабаадаа.

Мүльһэн поли дээрэ «Динамо» ба «Спартак» команданууд түрүүшээр уулзана. Шанга тулалдаанай һүүлээр нааданай түрүүшын хахад 2:2 гэһэн тоотойгоор, хэнэйшье илалтагүйгөөр дүүрэә.

Нааданай хоёрдохи хахад 2 талаһаа шанга атакануудаар эхилнэ. «Динамо» командынхид энэ хахад соо һайнаар наадажа, 5:4 тоотойгоор илаба.

Үдэрэй 3 часта «Динамо» «Локомотив» (ПВЗ) уулзабад, ... дэ локомотивайхид шадамар ... хээ харуулба. Элэнэр «Динамо» ворота руу 16 бүмбэгэ со... оруулаад, өөрынгөө ворота ... оройдоол 1 бүмбэгэ алдаһан ... ха юм. «Локомотив» команда иимэ ехэ илалта туйлажа, хоккейгээр Улан-Удэ городой кубок а...

Е. Николаев.

Манай газетын удаадахи номер декабриин 24-дэ гараха.

Харюусалгатай редакторай орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

КОРЕЯДЭХИ ДАЙ ЗОГСООХЫЕ США-гэй БА АНГЛИИН ОЛОНИИТЭ ЭРИНЭ

Кореядэ американска агрессорнүүдэй диилдэлгэ, корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин ба хитадай һайндуратанай амжалтата контрдобтолго хадаа дай үүдхэгшэ англо-американска этэгээдүүдэй лагерьта ехэ түбэг сошордол үүдхэһэн байна. Тэрээнһээ гадна, корейскэ асуудалые түргөөр шиидхэхые эриһэн голосууд Америкын Холбоото Штадуудта ба Англида улам шангаар соностожо байна. Иимэ оршон байдалда английска премьер-министр Эттли американска президент Трумэнтай уулзаба.

Вашингтонско зүблөөнэй дүүрэһэнэй һүүлээр Трумэнай—Эттлиин хамтадаа толилон зарлаһан мэдүүлгэ хадаа США-гэй правительство Кореядэхи өөрынгөө агрессиие зогсоохые ба корейскэ асуудал эбэй ёһоор шиидхэхые хараалнагүй гэжэ гэршэлнэ. Трумэн Эттли гэгшэд зэбсэгтэ хүсэнүүдые саашадань ехэдхэхэ тухай, зэбсэгжэлгын үйлэдбэрие саашадань хүсэтэй болгохо тухай хэлсэһэн байна.

Трумэнай—Эттлиин мэдүүлгэһээ харахада, США-гэй правительство, Хитадай арадай республикада эсэргүү, тусгаарлабал, Хитадай территориин таһаршагүй хубинь болохо Тайван аралда эсэргүү агрессивнэ ябуулгануудаа зогсоохые тэрэшэлэн хараалнагүй.

Американска президентын ба английска премьер-министрын хэлсээнүүдэй дүнгүүд бүхы оронуудта прогрессивнэ олониитын зэбүүрхэл үүдхэбэ. Эттлитэй Трумэнай хэһэн зүблөөн хадаа «эб найрамдалай зүблөөн бэшэ, харин сэрэгэй конференци болоо, тэрээн дээрэ сэрэгэй шэнэ хэмжээ-ябуулганууд зүбшэн хэлсэгдээ» гэжэ английска «Дейли Уоркер» газетэ бэшэнэ. Олон мянгаад ажалшадай хабаадалгатайгаар Англида һүүлэй үдэрнүүдтэ болоһон митингнүүд ба суглаанууд дээрэ США-гэй агрессивнэ түсэбүүдые английска правительствын дэмжэһэн ябадалда эсэргүү протестын резолюцинууд абтаа.

Кореядэхи дайе зогсоохын түлөө, американска сэрэгүүдые Кореяһээ гаргахын түлөө ба өөрынгөө хэрэгүүдые өөрөө шиидхэхэ арга боломжые корейскэ арадта үгэхын түлөө эб найрамдалда дуратай хүсэнүүдэй хүдэлөөн Холбоото Штадуудта тэрэшэлэн дэлгэрнэ.

Нью-Йоркдо һая болоһон американска хүдэлмэришэнэй партиин съезд хадаа «элдэб янзын политическэ үзэлтэй олон миллион американецуудтай хамтадаа Кореядэ эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ ниитэ эрилтэдэ хабаадаха» түсэбые нэгэн һаналаар һайшааба.

ГЕРМАНО-СОВЕТСКЭ ХАНИ БАРИСААНАЙ ҺАРА

Декабриин 1-һээ эхилээд Германска демократическа республикада германо-советскэ хани барисаанай һара үнгэргэгдэжэ байна. Һарые үнгэргэлгэ хадаа германска арадай ба Советскэ Союзай арадуудай хоорондохи хани барисаанай холбоонуудые бэхижүүлхэ хэрэгтэ угаа ехэ нэмэри болоно. Германо-советскэ хани барисаанай Общество республикын бүхы территори дээрэ ажалшадай суглаануудые эмхидхэнэ. Обществын эдэбхитэд эдэ суглаанууд дээрэ элидхэлнүүд ба лекцинүүдые уншана. Тэдэнэр хадаа шэнэ дайнай бэлэдхэлдэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ Советскэ Союзай угаа ехэ үүргэ тухай, ажахын ба культурна байгуулалтын талаар Советскэ Союзай гайхамшагта амжалтанууд тухай хөөрэнэ.

Һара хадаа ажалшадай политическэ ба үйлэдбэриин шэнэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна. Хүдэлмэришэд ба албахаагшад советскэ стахановецуудай хүдэлмэриин арга методуудые шудална, түрүүшын табанжэлэй түсэбэй зорилгонуудые түргөөр бэелүүлхэ ябадалда зорюулагдаһан ажалай дээшэлүүлэгдэһэн уялганuудые абана.

Һарые үнгэргэлгэтэй дашарамдуулан, Германска демократическа республикада СССР-эй делегаци ошобо. Үйлэдбэриин советскэ новаторнууд Павел Быков ба Николай Российский гэгшэд хүдэлмэринтгөө дүй дүршэл тухай тус республикын ажалшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Һарын түрүүшын үдэрнүүдтэ республикын хүн зониинь германо-советскэ хани барисаанай обществын зэргэнүүдтэ олooроо ороо. Саксонидо 4 үдэр соо 12 мянган хүн германо-советскэ хани барисаанай обществын гэшүүд болоһон байна.

Ю. Борисов.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и ... промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02456. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000